Numĕrul 33. Adaus la Numĕrul 176 al „Dreptăţii“ din 13 (25) August 1894. Anul I.

FOAIA DE DUMINECĂ
A DIARULUI „DREPTATEA“.

Editor: **Dr. Cornel Diaconovich.** Redactor responsabil: **Dr. Valeriu Branisce.**

Prigonirea şcoalelor noastre confesionale.

Lumea toată o ştie astădi, că stăpânirea din Pesta vré se facă şi cu sîla se vorbească limba ungurească toţi oamenii, toate milioanele de suflete din această ţeară, cari nu sunt Maghiari.

Din această pricină stăpânirea orbită de patimă lucră din resputeri şi pe toate căile drepte şi strĕmbe, ca se facă şcoli comunale sau de stat şi kisdedovode pentru ca se slăbească, se strice şcolile confesionale, in care copii nostri se cresc incă in sfânta credinţă a părinţilor nostri şi in dulcea limbă a maicei noastre.

Cu un cuvĕnt stăpânirea acestei ţĕri, in cari sunt mai multe popoarĕ, este pentru unii mumă şi pentru cei mai mulţi ciumă şi vré cu tot adinsul se maghiariseze toată lumea din ţeară.

Toate popoarele sunt necăjite asupra stăpânirii şi a uneltelor ei pentru sîla şi vrăşmăşia cu care lucră. Mai ales milioanele de Români s'au indĕrjit de moarte pentru goana şi prigonirea turbată şi nelegiuită ce s'a pornit de un timp incoace in cele mai multe locuri contra şcoalei române confesionale.

Poporul român a spuso in toate adunările sale bisericeşti şi lumeşti, că ţine una cu capul la şcoala sa confesională şi nu-i mai trebue şi şcoală comunală sau şcoală de stat. De ce nu-i trebue? Nu-i trebue pentru că cheltuelile şi a acestei şcoli comunali eară numai din punga sa o scot, mai iute şi mai aspru, dară n'are ce poruncí la acea şcoală şi nu are drept poporul se aleagă prin sinod pe invĕţĕtoriul şcoalei comunale. Nu-i trebue şcoală comunală, pentru că in acea şcoală invĕţĕtoriul străin sau păgân nu este sîlit se crească români, creştini buni şi luminaţi, ci va creşte nişte corcituri in limbă şi in simţire, adecă va âmbla poate că chiar se crească maghiari din copiii nostri, din copiii de plugari români. Românului nu-i trebue şcoală comunală, pentru că nu vrea sĕ se lapede de credinţa sa şi de limba sa, nu vré sĕ se facă maghiar. Nu-i trebue şcoală comunală Românului, pentru că această ţeară este şi a Românului, şi Ungurul după lege nu-i slobod se aibe nici un drept mai mult ca alt popor din ţeară.

Dacă dară Românul plăteşte din punga sa pentru şcoală, fie prin cult fie prin darea impĕrătească, atunci el mai bucuros dă bani pentru şcoala sa confesională-naţională română, de cât pentru şcoala comunală.

Amăgitorii şi nepretenii spun, că nu poporul, ci satul plăteşte şcoala comunală. A c e a s t a e s t e o s c o r n i t u r ă, u n n e a d e v ĕ r. Poporul este satul şi tot din punga şi agoniseala poporului s'a plătit şi se va plăti şi şcoala comunală. In loc de două plătiri poporul mai bucuros plăteşte odată şi anume pentru şcoala sa românească unde ii se cresc copii sĕi româneşte şi unde el alege pe invĕţĕtoriul plătit din punga sa.

Românul care nu vede aceasta este sau slab de minte sau stricat la inimă şi la suflet.

Stăpânirea crede că Românii sunt fricoşi, că sunt trândavi şi că nu cunosc legile şi drepturile lor. Şi ştim că stăpânirea işi incearcă norocul apoi, se smulgă cum va puté şcoala confesională română din mâna poporului, credĕnd că va putea face ca poporul sĕ se invoiască a face şi şcoală comunală in spinarea şcoalei confesionale. Stăpânirea ştie că unde se va face şcoală comunală, prea uşor se poate intĕmpla se peară şcoala confesională, românească.

Şi mai ştim, că de la stăpânire a venit porunca la sluşbaşii din jos in ţeară se incerce intre Români facerea şcolilor comunale.

In multe locuri sluşbaşii au şi incercat in tot chipul sĕ facă voia ministeriului. Insĕ au păţito amar in toate satele unde preotul şi poporul, unde antistia şi representanţa comunală au stat ca zidul umer la umer şi cu legea in mână şi-au apĕrat drepturile sfinte şi intărite de capul inconoronat al impĕrăţiei intregi. Şi sluşbaşii n'au putut isbutí şi s'au mai lăsat de incercările lor, cari au tulburat toată liniştea oamenilor şi pacea comunei.

In nici o parte a ţĕrii intre Români insĕ nu se fac aceste incercări doară aşa de cu sîla pe faţă, cu aşa mare indresneală neobraznică şi cu atâta batjocură a legii, ca cum se intĕmplă aceasta de un timp incoace in cercul românesc al R e c a ş u l u i din comitatul Timişului.

Din multele rapoarte ce am primit până acuma ţi se pare că căpetenia acelui cerc şi-a perdut creerii sĕnĕtoşi din cap, şi îţi vine a crede, că l'a apucat turbul pentru şcoalele comunale chiar şi in comune ca d. e. in C h i s e t e u, unde este şcoală frumoasă confesională, şi corespundĕtoare legilor; unde Românii sunt oameni de omeniă, deştepţi, lucrători, iubitori de biserica şi de limba lor şi unde acesti Români de omeniă fie cât de bogaţi sau fie cât de sĕraci bucuros jertfesc tot ce pot pentru şcoala lor confesională românească, că-ci in tot Chiseteul numai un Á k o ş găseşti, dar alt Român nu este care se lucre contra bisericei sale sau sĕ se lapede de neamul sĕu românesc şi de limba sa românească.

In acest sat de frunte, la care se uită toate satele dimprejur, in C h i s e t e u incearcă acuma in chip de başibojuc fluştureul bătăuş vestit de la Recaş se facă şcoală comunală fără ca se fie lipsă, fără ca se o ceară comuna.

Nu-i ruşine acestui cap netrebuit se incerce cu minciuni, cu inşĕlăciuni şi cu amăgiri se scoată din fire pe oameni. Nu se sfieşte a muia pe representanţi şi pe sluşbaşi prin ameninţări, prin vrajbe şi prin terorisări ca sĕ se invoiască la facerea şcoalei comunale. Ci acest necinstit cutează chiar şi prin hulirea preotului şi prin batjocurirea sluşbelor sfinte şi a tainelor bisericei creştine in faţa poporului se-şi ajungă scopul sĕu, numai ca se facă voia şi plăcerea mai marilor sĕi.

Aceasta insĕ nu stă in lege şi legea nu-i dă acest drept nici unui fibirĕu din Timiş, nici chiar fibirĕului din Recaş.

Representanţa comunală sau comitetul comunal, afară de neşte străini, avaniţe, a stat bărbăteşte pe temeiul legii, nu s'a spăriat de strolimbăturile şi fluşturiile fibirĕului, care insuşi a comandat şedinţa meritoriă, şi au respins netemeinica propunere şi pofta a sa. Toţi s'au strĕns lângă preotul lor şi l'au sprijinit. Cel dintâiu a fost primariul sau chinesul comunei insuşi. Şi când başibojucul dând din picioare şi sforăind din nas ca un nebun a incercat se infrice pe primariul, acesta i-a respuns: Domnule, multe ţi-am făcut pe voiă, insĕ aceasta nu ţi-o fac; io contra legii şi a naţii mele nu vreau se pĕcătuesc. Dacă nu-ţi place, iacă pecetu, io me mulţămesc mai bucuros de sluşbă, de cât se me lapĕd de neamul meu când el sufere şi luptă pentru dreptul sĕu. — Şi Domnişorul de la Recaş a avut totuş obrazul se-l destitue pe acest chines de omeniă si Român de cinste. — Asemene incearcă se sparie şi se infrice şi pe juraţii comunei, pentru ca la a doua sau la a treia incercare totuş se-şi ajungă scopul, se batjocurească Chiseteul ca se rîdă lumea.

Dară avem nădejde in Dumnedeu că va lumina şi va intări pe toţi oamenii de bine şi de omeniă din Chiseteu, unde nu sunt lăpĕdĕturi şi vĕndĕtori de neam şi de biserică. Şi dacă ar fi vre unul lăpĕdat, îl vom da lumii se-l cunoască şi se o păţască ca epitropul al doilea bisericesc din Chiseteu. Pacea intre oameni şi iubirea intre consăteni

este mai bună și mai scumpă ca ori ce comoară trecătoare, ca ori ce dar omenesc din mână păcătoasă. Iară cel ce vinde binele neamului, și a țării sale ascundă-se in fundul pământului sĕu ca se nu mai fie intre oameni și se nu mai vadă lumina scumpă a soarelui.

Numai până când poporul va fi una in bine și in rĕu, numai până atunci va fi tare și va trăi. Știm că Chiseteenții incă vréu se trăiască, insĕ numai ca Români in această țeară a strămoșilor...

La sfêrșit insĕ ne-am mai ruga ca și venerabilul consistoriu diecesan considerând acest curent vandalic pe teritoriul duor protopresbiterate gr. or. române se nu creadă că dacă ia rola struțului pericolul dispare și focul care acum arde aici in flacări mari se va stinge; ci cu toată hotărirea și energia se-și facă datorința pe temeiul legii. De astădată atâta.

Eară ministrul de culte se respundă, că de unde și până unde vine un subordinat al ministeriului de interne se pună in comunele românești un strat tare pentru agitațiuni continue și o luptă culturală permanentă?

Toate sunt inzĕdar, Domnilor ministri. Cu voia și din inima Românului liber și curat nici când și nicăiuri nu va fi școală comunală.

Poporul român stă numai pentru școala sa confesională română. Școală maghiarisătoare nu-i trebue.

Educația fisică a copiilor.

S'ar putea face o bibliotecă intreagă, stringêndu-se la un loc toate articolele de ḑiare și cărțile, in care sistema actuală de instrucție publică și particulară a copiilor e osêndită.

In chipul de creștere a copiilor, totul e de schimbat.

Cunoștințele pe care le capĕtă elevul in școale, multe puține, ințelese bine sau mai mult pe jumĕtate, nu sunt așa potrivite, pentru ca sĕ-i fie folositoare in societate.

Instrucția publică, la noi, se incepe cu „desertul“, cu lucrurile de prisos; numai după ce crierul e obosit de muncă zadarnică, e pus la invĕțătură serioasă și folositoare.

S'a vorbit și se vorbește de surmenage, de indoparea copiilor cu prea multe cunoștințe, — ceea ce le-ar produce oboseala și le-ar strica sănĕtatea.

Aceste surmenage e mai mult o vorbă. Crierul tinĕr și mai ager al copilului poate sĕ-și asimileze multe cunoștințe, fără sĕ se obosească. Condiția insĕ, pentru aceasta, e ca sĕ se știe alege ceea ce e folositor de invĕțat, din ceea ce e de prisos.

*

Ori-cine a observat pe copii, chiar dintre cei rĕi la invĕțătură cu câtă curiositate intreabă despre causele lucrurilor pe cari le vĕd inaintea ochilor, de modul in care se produc osebite fenomene fisice sau sociale.

Adevĕrata educație ar consta in a rĕspunde copilului la aceste intrebări pe care instinctiv și le face, iar nu de a-l sili sĕ invețe papagalicește versuri schioape, povești din alte vremuri, limbi nevorbite și nefolositoare, nomenclaturi de mii de fosile, sute și mii de date istorice, etc.

*

Afară de acest defect al prisosului de lucruri nefolositoare in invĕțământ, neglijată e cu totul educația fisică a copiilor in școalele noastre.

Copii de prin școli, mai ales de prin internate, sunt supuși la o adevĕrată tortură fisică.

D'abia li se iartă sĕ alerge de colo până colo; in clase, niște profesori vrednici de vremea lui „tipto tipteis“ țin cu oarele pe școlari ca pe niște mumii, nedându-le voie sĕ facă o mișcare.

In internatele noastre, copilul e sculat la 5 oare de dimineață, — par'că ar fi vreme de asediu, — și ținut toată ḑiua cu nasul pe carte, cu recreații de 5—15 minute.

O reformă trebue sĕ se facă și ne pare bine că actualul ministru al instrucțiunei a luat câteva mĕsuri in această privință.

Iată câteva din ele.

*

S'a introdus, ḑice un confrate, in unele internate d'ale statului baie pentru elevi, fără de care nu este curățenie și sănĕtate.

S'a introdus in seminarii și in institutele de fete gimnastica. Resultatele la examenele de est-timp au fost mai pre sus de toate speranțele.

Se introduc acum jocurile. Astfel deja la școala normală de institutori d. e. din București și la asilul „Elena Doamna“ jocuri de lawn-tennis și se vor duce treptat și la celelalte școale.

Se iau mĕsuri ca internii, cari nu pot sĕ meargă sĕ petreacă vacanțele in familii, sĕ fie duși la munte ca sĕ capete cu insănĕtoșirea trupească și acea seninătate de minte pe care o dă o vacanță petrecută vesel intr'un aer curat. Pentru fetele de la asil, fosta mănăstire Brebu din Valea Doftanei s'a reparat și s'a mărit. Pentru băieți, până la zidirea internatului de vară de la Bușteni, se vor trimite câți mai mulți vara pe la diferitele mănăstiri din țară, situate la munte.

Noi am dori ca sĕ se vie cu o reformă generală, acordându-se exercițiilor fisice o extensiune cât se poate de mare, pentru ca s'avem copii cu minte sănĕtoasă in corp sănĕtos.

*

In aceste privințe ar fi timpul suprem și și necesar dacă am imita cu rațiune și noi popoarele și țĕrile esterne inaintate, că-ci avem deja prea mulți schidoli și la corp și la minte.

Din legile țĕrii.

Legea despre economia și poliția de câmp.

Capul VI.

Despre grădina și plântarea de pomi.

(Continuare.)

§. 43. Comunele sunt obligate, amĕsurat estensiunii hotarului și a drumurilor și a teritoriilor ce sunt de a se plânta cu arbori, a susțină o școală de pomi bine arangiată cel puțin de mărimea unui pătrariu de juger catastral.

In care comună nu este incă școală, comuna este datoare in timp de un an după intrarea in vigoare a acestei legi, a dispune

---

FOIȘOARA.

Poesii poporale.

Pomule cu frunḑă lată
Nu-mi faci roadă nici odată
Te-oi tăia din rădĕcină
Se nu-mi faci umbră 'n grădină.

Ḑis'am de câte-va ori
In tot atâtea primăveri
Că te-oi tăia din cloambă 'n cloambă
Dacă tu nu mai faci roadă.

De făceam ce-am ḑis dintâiă
In locul tĕu implântam vie
De făceam ce-am ḑis odată
Aveam roadă 'nbelșugată.

Ce o trecut, trecut rĕmâie
Insĕ așa se nu mai fie
Ori prin firez nobilat
Ori prin secure tăiat.

Runcul, in 1894.

Constantin Giurgescu.

Poesia pățitului.

Pe drumu Dobrinului
Rupseiu osia carului
Când fu gata osia
Mĕ cuprinsă și noaptea.

Pleacă voinice de poți
Mai departe printre colți
Pe unde n'ai mai umblat
In loc așa blăstĕmat.

Cuget acum ce se fac
Pe drumul ne mai umblat
Și cu noaptea după cap
De feară incunjurat.

Strigaiu desperat odată
De s'a uḑi 'n țeara toată
Strigaiu și de două ori
Se resune peste mări.

Când strigaiu a treia oară
Fearĕle mĕ impresoară
Ajutor nu-i nici de o parte
In așa streinătate.

Carul cu bogajia
Stă in glot ca trestia
Nu se mișcă 'n sus și 'n jos
Căci din glot nu e de scos.

Cine nu știe bine drumu
Nici timpul oportunu
Arare-ori nu pătimește
Când apoi se pocăește.

Runcul, in 1894.

Constantin Giurgescu.

Doine din Bănat.

— Culese de Iulian Puticiu inv. in Pobda. —

Mai voesc cu boala in oase
De cât cu urîtu in casă,
De boală m'oi sviduí
De urît cât oi trăi.

—

Tu te duci badeo cătană,
Tu te duci badeo te duci
Și pe mine nu mĕ duci,
Du-mĕ badeo și pe mine
Și mĕ fă brâu lângă tine,
De ț'a părea că mi-s grea

designarea locului potrivit pentru grădina de pomi și a o provedé cu toate insușirile necesare.

Municipiul hotărește dacă și intru cât se poate absolví câte o comună singuratică de la designarea teritoriului și instituirea grădinei de pomi, sau in cari casuri se pot asocia mai multe comune vecine spre infiinţarea și susţinerea unei grădini sau școli de pomi.

§. 44. Despre infiinţarea și manipularea scoalei de pomi comunală, pre cum și despre ingrigirea pomilor plântaţi, pe drumuri și locuri publici dispune antistia comunală.

Manipularea școalei de pomi, dacă nu se aplică spre acest scop vr'un separat organ specialist, atunci se poate incredinţa invěţătoriului poporal pre lângă o renumeraţiune ecuitabilă.

Unde sunt mai mulţi invěţětori această manipulare se concrede aceluia pe care-l alege representanţa comunală spre acest scop.

§. 45. Manipulătoriul școalei de pomi este datoriu a instrua copii din comună obligaţi a cerceta școala in pomicultura practică pe basa indreptariului și a planului de invěţământ ce le va da ministrul de culte și instrucţiune publică in inţelegere cu ministrul de agricultură.

(Dacă nu invěţătoriul este manipulătoriul școalei de pomi, totuș invěţětoriul este chiemat a da invěţětura).

§. 46. Municipiul hotărește prin statut că are din arborii impodobitori sau din pomi sě se plămădească și cultive in școala de pomi comunală și ca pretotindinea, unde se cultivă mătěsăritul sau se poate domicilia mătěsăritul și unde pământul și clima sunt priincioase culturei de duḑi sau frăgari, sě se cultive cu deosebită ingrigire frăgari in interesul mătěsăritului.

Unde se poate popularisa impletitul de corfe sau coteriţe acolo sě se cultive mai cu seamă nuielele de salcă de impletit.

§. 47. Mlădiţele dobândite din grădina de pomi sě se intrebuinţeze in rêndul prim spre scopul plantaţiunilor amintite in paragrafii 13 și 14, spre legărea pământului năsipos, apoi a ţermurilor peḑiși spre asigurarea și scutirea contra spălăturilor și surpăturilor; mai departe spre plântarea drumurilor publici, a stradelor și altor teritorii nepotrivite pentru cultura de plante, pre cum și a locului de pășunat, care este proprietatea comunei.

Mlădiţele de cari comuna nu are lipsă antistia le poate vinde cu un preţ moderat locuitorilor comunei și anume in rêndul intâiu acelora, cari le vor intrebuinţa spre scopurile anumite in paragrafii 13, 14 și 47. Mlădiţele intrecătoare le poate vinde liber.

Suma incursă din vêndarea mlădiţelor se poate intrebuinţa numai spre scopurile școalei de pomi.

§. 48. Dacă in vro comună teritoriul designat pentru școală de pomi nu se arangează in timpul statorit in capul 43, sau dacă școala de pomi s'a negligat și comuna nu face rênduială nici in timp de un an socotit de la prima admoniare incoace, autoritatea va face investiţiunea școalei de pomi pe spesele antistiei comunale negligente.

§. 49. Paragraful 134 articolul de lege I din 1890 prin aceasta se abrogează.

Municipiile hotăresc, că cari drumuri și in care timp au se fie plântate, apoi că la cari anumite drumuri pomii sě se pună pe corpul drumului sau afară de el și in ce depărtare unul de altul și ce fel de pomi sě se pună pe toate drumurile, adecă și pe drumurile statului.

Cronică.

Sfinţire de biserică. In ḑiua de Sânta-Măria, Luni in 27 August nou, Prea Sfinţia Sa Episcopul diecesan Ioan Meţianu va sfinţi cu deplină pompă nou zidita biserică română gr. or. din Maierile Timișorii. După banchetul festiv se va ţiné in grădina bisericei ruga și veselia poporului, impreunată cu concertul mai multor choruri vocale și cu joc. Această rugă a fost totdeuna prea bine cercetată de cătră numěrosul public din loc și dimpregiur.

Românii din Torontal. Sfinţirea școalei in Ecica. Junimea română din Ecica invită la festivitatea și la concertul impreunat cu joc și cu petrecere românescă, ce se arangiază din incidentul consacrării noului edificiu școlar din loc, in ḑiua „Sântei Mării", la 15/27 August 1894. —

Concert in Beba-veche. Tinerimea română din comuna Beba-veche, va arangia cu datul de 14/26 l. c. un concert impreunat cu dans.

Luptă valahă-maghiară. Sub acest titlu scriu foile patriotice, că in 13 August n. in comuna Medveș, comitatul Timiș, un fecior maghiar A. Vajda a insultat o femeiă valahă. Auḑind fiii ei de aceasta au căutat pe Vajda și l'au bătut sângeros. In decursul bătăii ambele partide au căpětat sucurs și bătaia a luat dimensiuni mari. Mai rěu a păţit'o Gábor Molnár, a cărui mână au sdrobit'o cu măciucele. Pe fraţii Petru și Atanasiu Marincu gendarmii i-au deţinut. — Tot vechia ḑicală. Cam tot așa s'a intêmplat mai anii trecuţi in Folea, unde asemene nește servitori și biriși venetici au insultat și au provocat chiar și armaţi pe pacinicul popor român din Folea, și pentru că acesta s'a apěrat, a fost pedepsit cu mai mulţi ani prinsoare, ear atentatorii au remas liberi, neatinși și oameni de omenia.

Croaţii contra Maghiarilor. Sub titlul „Agitaţiune contra Maghiarilor" i-se raportează din Zagrabia lui „Bp. Hirlap" din 12 August n. că camera comercială și industrială din Zagrabia este cuibul tuturor agitaţiunilor vehemente contra Maghiarilor și contra politicei economice maghiare. Din acest cuib s'au condus toate alegerile cari au manifestat cea mai demonstrativă dușmănia și ură contra a tot ce este maghiar. In faţa acestei agitaţiuni ne umplem de ingrijiri cugetând la esposiţiunea mileniului. Ei vor mișca toate petrile, ca Croaţia sě nu participe la acea esposiţiune sau sě facă un fiasco urieș. Așa sunt domnii aceștia, suspină corespondentul, in Pesta făţăresc sinceritate și prietinia, ear' a casă sunt dușmani și agitatori de moarte ai Maghiarilor. — Pre cum v'aţi sărat așa mâncaţi!

Inima regelui Italiei. Foile din Roma aduc știrea că regele Italiei Umberto va crește pe spesele sale pe fiul redactorului Bondi ucis de anarchiști in Livorno. Regele a incunoștinţat despre aceasta intenţiune a sa pe familia repausatului redactor.

Inaintări. Intre elevii anului al patrulea ai școalei de cadeţi ces. și reg. din loc, cari au depus in 18 August n. jurământul ca absolvenţi ai acelei școale și au fost numiţi substituţi de oficeri ces. și reg. ai armatei comune regulare, aflăm și pe urmă-

---

Fă mě lumină de său
Și mě poartă in sinul teu,
Fă mě lumină de ceară
Și mě poartă subsuoară
Când badeo vini sara,
Eu tare te-oi lumina
De cătane o intreba
Ce lumină i asta,
Asta-i lumină de său
Mândruţă din satul meu,
Asta-i lumină de ceară
Mândruţă din a mea ţară.

—

Nu fi mândro amărîtă
Că mai sunt voinici ca mine
Și i trăí cu unul bine,
Fie voinici cât butuci
Dacă tu drăguţi te duci,
Fie cât frunḑă și earbă
Dacă nu-i unu de treabă.

—

Fă mě Doamne ce mi face
Fă mě Doamne cioară moartă
Ca se sbor la nana 'n poartă
Sě věd eu cum ea sě poartă,
Cu ciucuri mici retezaţi
Și cu poale in șepte laţi,
La ţolu de inainte
Se uită feciori cuminte,
Dar in latu de la ciçi
Se uită chineji mici,
In latu cel din napoi
Se uită chineji noi.

—

Haida murgule mai tare
Sě ajungem la sat cu soare
Că am o mândră ca ș'o floare,
Sě ne gate ea de prânz
Mie turte și scoverdi
Ţie o troacă de ověs,
Mie pat inperinat
Ţie jastru măturat.

—

Pe socacu ce mi drag
Tot cărări mucii se-mi fac,
Dar cărările făcuiu
Și pe mândra n'o věḑuiu,
Dar věḑuiu pe maică-sa
Cu o mătură măturând
Și din gură blěstemând
Și cu ochi lăcremând.

—

Mě rugaiu maico de tine
Sě ţ'ni ḑile pentru mine
Sě mě dai in sat cu tine,
Și tu ḑile nu ţinușî
Și in sat nu mě dăduși,
Mě dăduși in ţară strěină
Unde nu cunosc pe nime,
Și tu maico mě așteaptă
In toată Dumineca
Cu apșoară rece in vasě
Cu prânḑuţiu cald pe masă.

—

Am un bade tinerel
Ca și-o lună de inel,
Dar vrea alta sě mi-l ea
Dḑeu se nu îl dea,
Și vrea alta sě-l sěrute
Dḑeu sě nu-i ajute.

Singurul.

Intr'o frumoasă ḑi de toamnă s'au inceput prelegerile. Invěţětoriul a insemnat fie-cărui elev nou venit locul sěu, și a inceput a striga catalogu. De abea a incheiat aceasta, și se și aude bătând la ușa școlii.

torii tineri români: Victor Buibaş, Silviu Bordan şi Alesandru Brailă.

Incă o confiscare. La propunerea procurorului senatul pentru afacerile de presă al tribunalului din Suceava (Bucovina) a confiscat 44 esemplare din Calendariul Ligei pro 1894 edat de Liga culturală din Bucureşti. Confiscarea s'a făcut sub pretecst că in acel calendariu Românii din Ardeal şi din Bucovina sunt provocaţi a se grupa impregiurul tricolorului român. Nemernicii!

Funcţionari lotri. Funcţionarii de la magazinul de sare de la Uioara in Ardeal Krémer, Lőrincz şi Ráthonyi sunt deţinuţi in prinsoare de investigare la Turda pentru că in curs de vr'o câţiva ani au furat şi au traficat sare in folosul lor causând erariului daună de preste 8000 fl. v. a. Pertractarea finală in causa aceasta criminală se va ţiné in 30 August n. la tribunalul reg. din Turda.

Scăpare miraculoasă. In comuna Chisindia, comitatul Aradului, s'a intêmplat, că o vreme grea au ajuns pe câmp două babe. Ele s'au tras sub scutul unui arbore urieş in care a tresnit după puţine minute. Tresnetul a sfêrticat arborul tot mărunt, insĕ celor două femei nu li-s'a intêmplat nimica. Poporul perigrinează acuma cu sutele la acel loc ca la un loc de minuni şi vrea se ridice acolo o icoană sfântă.

Românul şi lupul turbat. In 15 August n. au dus pe băieşul din Dognecea Petru Muntean, om de 50 ani, la institutul Pasteurian din Budapesta pentru ca sĕ-'l vindece de urmările muşcăturii unui lup turbat. Nenorocirea s'a intêmplat astfel, că Muntean a mers in pădurea Dognecei sĕ adune lemne. Tocmai când era sĕ iee in cârcă lemnele adunate, sare un lup urieş din tufiş şi se aruncă asupra băieşului. S'a incins o luptă infricoşată intre Muntean şi intre lup. Până când lupul îi sfêrtica piciorul, bietul om a luat toporul şi atâta a lovit şi a tăiat in lup până când l'a ucis. Insĕ omul nostru incă a fost tot muşcat in picioare şi sângera din mai multe rane ale braţelor şi peptului. Medicul din Bocşa-montană Dl Dr Petru Borlovanu a visitat bestia ucisă şi a constatat că a fost turbată. Muntean a căpĕtat 9 fl. premiu pentru că a ucis feara sĕlbatecă.

Necrolog. Joi in 28 Iuliu v. a. c. a trecut la cele vecinice vrednicul econom d'aici şi fruntaş Iosif Mateica in etate de 73 de ani. Repausatul a fost un om de model intru toate, evlavios, sirguincios şi cu frica lui Dumnedeu. Mai presus de toate i-a zăcut la inimă iubirea ferbinte de lăcaşul Dumnedeesc, căruia i-a servit ca membru vr'o 12 ani. Fie-i ţĕrina uşoară!

Pensionare de invĕţători. Sâmbĕtă in 13/25 August la 11 oare nainte de amiadi se va intruní in Lugoşiu, in sala cea mică a comitatului, comisiunea pentru pensionarea invĕţătorilor de pe teritoriul comitatului Caraş-Severin. Inaintea acestei comisiuni au sĕ se infăţişeze toţi invĕţătorii, cari au petiţionat pentru pensionare şi sunt in comitatul numit.

Esamenul de gornici. In temeiul ordinaţiunei ministrului de agricultură esamenele gornicilor sau şumarilor de păduri se vor ţiné in est an in 22 Octomvre şi dilele următoare in Timişoara. Petiţiunile de insinuare adjustate sunt de a se presenta inspectoratului silvanal.

Adunarea Associaţiunii transilvane. Avis către P. T. public român! Acelor P. T. cari doresc a participa la adunarea generală a Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român, ce se va ţiné in Sebeşul-săsesc in 26 şi 27 August n. şi au a călĕtorí cu drumul ferat, li-se aduce la cunoştinţă, că ultima staţiune e Vinţul de jos (Alvincz) in depărtare de 20 minute cu trăsura până la Sebeşul-săsesc. — Sebeşul-săsesc, in 15 August n. Comitetul arangiatoriu.

De la reuniunea invĕţătorilor din diecesa Caransebeşului. Prin aceasta se aduce la cunoştinţa on. membri ai Reuniunii invĕţătorilor pre cum şi a on. public, că adunarea generală a Reuniunei, din cause neprevĕdute, nu se poate ţiné in Lugoşiu la Sântă-Măria-mare. — Caransebeş, in 8 August 1894. Ioan Ionaşiu, preşedintele Reuniunii invĕţătorilor.

Lucruri slabe in Socodor. Ni-se cere publicarea următoarelor rênduri: Pentru a inregistra in coloanele preţuitului diariu ce-l redigiaţi ne-am ţinut de datorinţă a comunica un cas trist ce s'a petrecut acum mai decurênd in comuna cea mai mare românească din comitatul Aradului, şi anume in Socodor, unde antistia comunală, de acolo a convocat representanţa comunală ca ea incă sĕ-şi arete slugărnicia sa către cei ce lucră di şi noapte la nimicirea aşedĕmintelor noastre naţionale-bisericeşti. Acea antistiă in urmarea unor indrumări a provocat comitetul comunal sĕ clădiască o şcoală comunală, al cărei scop este paralisarea celor trei şcoale confesionale româneşti. Acea representanţă ajutorată de preoţii români gr. ort. de acolo Stefan Tulcan şi Aureliu Varga in acea şedinţă au primit şi aflat de lipsă infiinţarea şcoalei de sub intrebare. Prea mare scandal. — Cerem lămuriri şi apoi ne vom pronuncia.

Cavalerism maghiar. Sub titlul „Femei valahe in Vaţ“ cetim in foile maghiare următoarele: De când o parte a celor osândiţi in procesul Memorandului şede in prinsoare in Vaţ, de atunci incoace des se ivesc acolo muieri, fete valahe, cari vin se cerceteze pe ai lor. O foaiă din Vaţ atacă aceste dame fără de nici un motiv şi cu cuvinte nealese. Aceasta nu-i in ordine, pentru că Maghiarul a fost totdeuna cavaler. — Se poate că va fi fost; dară adi cei ce scriu in foi in limba maghiară nu prea sunt maghiari, cu atât mai puţin cavaleri. Sunt destui adi, cari ve compromit in numele vostru, sub egida voastră cu esploatarea voastră. Insĕ nu ei sunt de vină, ci voi cari îi creşteţi, îi guguliţi, îi suferiţi, şi fără cari pare că nici nu mai puteţi trăí. Ale voastre dintru ale voastre!

Imnul impĕrătesc huiduit. La băile din Siófok directorul băilor a dispus ca in diua naşterii monarchului sĕ fie impodobite zidirile cu steaguri, ear musica ţigănească sĕ cânte de-a lungul stradelor imnul impĕrătesc, ceea ce a ţinut preste o oară intreagă. Publicul când a audit această scârţeitură, scriu foile maghiare, numai de cât s'a adunat şi cu strigări de „abzug“ au huiduit tactul patriotic al directorului băilor.

Embleme maghiare lăpĕdate. La diua naşterii monarchului, scrie „Szegedi Naplo“, corpul oficerilor a arangiat un prând festiv comun in sala mare a hotelului „Europa“. Cu această ocasiune oficerii au luat de pe păreţi şi au inlăturat emblemele maghiare, ce stăteau pe păreţi drept decoraţiune, pentru că nu se potrivesc cu un prând festiv al oficerilor.

Slobod! O femee intră ţinênd de mână copilul sĕu; pe faţa femeei s'au oglindat intristarea şi bucuria, aducând pe singurul lor fiu la şcoală.

Bună dimineaţa, Dle invĕţătoriu.

Bună dimineaţa.

Aduc pe micul meu Ioan, dise femea, şi glasul o trădà, că câtă speranţă o se aibă de micul sĕu Ioan.

Bine. Invĕţătoriul 'l induse in catalog, şi după acea păşí spre Ioan se-l ea de mână si se-l ducă la locul sĕu; numai că lui Ioan lucru acesta nu i-se pré păré, şi până aici s'a ţinut de hainele mumei sale, dar acuma s'a ascuns cu totul sub cătrânţe aşa că de abea s'a putut vedé. Mamă-sa inzădar îl indemna şi-l molcomea ca sĕ meargă, dar Ioan nu voia sĕ asculte de vorba bună.

Şti, mĕ rog, dise femea, aşa e acela pe care l'a dat Ddeu numai singur; după acea mai mereu e şi bĕtĕgos, şi aşa grijim de el ca şi de lumina ochilor; şi, intorcându-se către copil, îi dise: Uite, dulcele meu, câţi copii sunt aici şi cât sunt de buni; şedi şi tu lângă ei că apoi când vini acasă capeţi cruceri, se-ţi cumperi zăchar.

După ce nici aceasta n'a folosit nimic, era se ajungă lucru la mai aspru, dară invĕţătoriul intrebuinţă cele mai dulci cuvinte pentru al domolí, şi aşa cu mare greu i-a succes a-l băga in bancă la locul sĕu. Femea sĕ puse lângă el şi cu mâna frumos îl neteza, şi când şi când arunca ochii spre invĕţătoriu, in urmă dise: Bărbatul meu se inchină Dnului invĕţătoriu şi-l roagă ca sĕ poarte numai grijă de băiat; şti, mĕ rog, e singurul copil şi facem pentru el toate.

Bine, voiu face toate cele bune. Fiţi liniştiţi.

Şti mĕ rog e greu omului sĕrman dise eară ea, dară cu toate, numai pe el singur îl avem, şi am voí se-l invĕţăm, că-ci mult şi aşa nu-i putem da, şi aşa ne-am hotărît, ca se-l invĕţăm. Aşa copil isteţ, mĕ rog, nu cred se aveţi in şcoală, ori ce vede şi aude tot ştie.

Bine, bine, dise invĕţătoriul după aria femeii; trimiteţi-l numai regulat la şcoală, şi dacă va avea vr'o lecţiă căutaţi de el ca acea se o facă acasă.

Oh, mĕ rog, frumos, îl trimitem noi, numai una mi, că acuma aşa ni-o fi casa de goală şi ne-am indatinat ca se fie in jurul nostru. Şi gândind la despărţeniă, inima femeii aşa s'a ingreunat, de un părău de lacrĕmi au curs din ochii ei.

Ddeu cu tine dulcele meu copil, dise ea in urmă, numai te poartă bine; dacă vini acasă capeţi cruceri şi zăchar dacă eşti bun. Sănĕtate bună, Dle inv., te rog ai numa grijă de Ioan.

Ddeu cu tine; şi cu acestea s'a depărtat.

Invĕţĕtoriul insĕ tot pe loc şedea şi se uita spre copilul galfed. Sĕrman „singur“ de compătimit eşti tu şi părinţii tei, pentru că iubirea lor de moimă te fac pe vecie nefericit. Nefericirea ta e acea că toate poftele tale se inplinesc şi toate slăbiciunile află indestulare. — A poruncí ai invĕţat nainte de a invĕţa a te supune. Puterile tale spirituale mama ta le vede prin iubirea ei insutite, tu eşti in ochii ei fală, ori ce lucru vei inpliní cu mintea-ţi necoaptă.

De eşti neascultătoriu tatăl teu fără voie e satisfăcut şi dice către mamă-ta: Muere, vei vedé ce va fi din fiul acesta. Acesta are cap, dacă acesta vré ceva, acea va şi fi, dacă Ddeu l'o trăí, vom vedé, că copilul acesta o duce departe.

Insĕ, sĕrmanii, cu cât Ddeu te creşte, cu atâta mai mare neindestulare şi gând ajung cu tine. Dacă vei face vre-o pacoste pentru care alt

Pentru biserica română din Maierile Timișorii. Lista din comuna F e r e n d i a, prin parochul Luca L a z a r e s c u: Marcu Vesa 1 fl, Luca Lazarescu, Ioan Samanța, Martin Simeon și Petru Simeon câte 50 cr. Meila Milațiu și Traila Kozak câte 40 cr. Meila Leu, Maria Miloia, Petru Cârdu, Ioan Daba și Vasilie Dalea câte 20 cr. Todor Simeon, Ana Murăvanu, Ana Peia, Eva Leu, George Negru și Iosif Minca câte 10 cr. Biserica din Ferendia 1 fl.

Lista din comuna U t v i n: Tasul bisericei 1 fl. Victor Rusu și N. N. câte 50 cr. Ioan Demetrovici și Traila Laḑi iun. câte 40 cr. Ioan Petrovici și Efta Sensian câte 20 cr. Todor Caruntu, Petru Jurma, Floria Belnițan, Petru Catina, Stefan Voina, Filip Senchea, Ioan Voina, Petru Barbu, Vichentie Carunța și Andrei Çarunța câte 10 cr.

Lista din comuna O r a v i ț a: Dimitrie Pocrean, Dr P. Cornea și Basil Sretcovici câte 2 fl. Nicolae Dragandi, Maria Mateserean, Costa Lazar, Nicolae Harcu, Georgie Petrovici și Tomascici câte 1 fl. Nicolae Ginchiu, George Pocrean, Mihai Stoianovici, Constantin Daneț, Costa Pateșan, Ioan Pătășan, Lazar Cuchiu, George Ardelean, Popa, Iosif Nedici, Ioan Beserelean și George Nedici câte 50 cr. Ioan Copia și Georgie Palachi câte 40 cr. Ion Stefan, Svetozar Mata și M. Prunis câte 30 cr. M. Popovici 25 cr. Stefan Costa, Vasilie Purgar și Stefan Muia câte 20 cr.

Mulțămită publică. Comitetul arangiatoriu al petrecerei de la G e r e b e s c i com. Sătmar, in favorul bisericei gr. cat. la 23 Iuliu st. n. aduce și pe această cale mulțămită Domnilor și Doamnelor de mai jos, cari au binevoit a suprasolví sume anumite in favorul bisericei. Anume on. Domni: Ioan Popescu 3 fl. Vasiliu Anderco 2 fl 50 cr. Georgiu M. Marinescu, Alesandru Ghera, Teodor Bulc și Ludovic Bardosi câte 2 fl. Sigismund Cotoca 1 fl 50 cr. Anton Palladi, Vasiliu Erdeli, Ioan Butean, Dr Mirceșian, Dr Const. Popoviciu, Vasile Dumbrava, Ioan Pednic, Dr Felician Bran, Ladislau Silvasi, Coriolan Ternovan, Aureliu Popoviciu, Vasiliu Lesian, Georgiu Stanciu și Ambrosiu Pap câte 1 fl. Vasile Stefanică, A. O., N. N., Francisc Pĕter, Georgiu Șuta, Lazăr Ierne a, Florian Sĕlăgian, Ioan Ajaki, Augustin Barbul, Simion Millian, Vasiliu Tamas, Ioan Ternovan, Georgiu Mureșian, Iuliu Fabian, Mihail Ciurdar, Georgiu Darabant, Ignatiu Sabo, Șipoș Ștefănĕsa, Stefan Pap și Desideriu Oláh câte 50 cr. — Domnii contribuenți sunt incă odată rugați se primească călduroasele mulțumite ale comitetului arangiatoriu. Pentru comitet: Coriolan A r d e l e a n președinte, Victor S z i l á g y i notariu.

Jertfele beției, negrigii și nepriceperii.

O mare nenorocire. In foile din Sibiiu cetim, că in ḑilele trecute mai mulți copii și femei din Gurarîului s'au suit la munte, parte sĕ culeagă smeură, parte se strĕngă puținul fĕn uscat. Toți 13 inși se suiau pe o văgăună strĕmtă, pe care de regulă slobod oamenii bârne și copaci intregi de lucru din munte. Astfel s'a intĕmplat și atunci că au slobodit un trunchiu de fag pe aceeași văgăună, care venia cu iuțeala fulgerului așa in cât bieții oameni n'au mai avut timp a se scăpa. Trunchiul i-a năpădit, i-a trântit și i-a rănit greu pe toți. Una dintre muierile rănite a și murit cealaltă ḑi. Toți oamenii din acelea sate știu și cunosc acest primitiv metod de transportare de lemne și totuși nu se știu ferí deajuns, ci se espun așa ușor pericolului. Nu ne putem destul mira.

Urmările beției. Țeranul Ioan Lipovan din L i g e t a vĕndut in 12 August in Timișoara grâu in preț de 115 fl. și apoi s'a dus la crișmă și a beut cu mult mai mult ca de cât a avut lipsă. Urmarea a fost că pe câmp l'a ajuns beția și l'a trântit la pămĕnt unde a și adormit, fără sĕ bage de seamă că este urmărit de nește pungași. Când s'a trezit n'a mai găsit in praștiă nici un cruceriu. Bag seamă alții au știut mai bine prețuí 115 fl.

Un om bogat mort de foame. In ḑilele aceste a murit in U r s p i n g cerșitoriul Iosif Goldberg. Medicul a constatat că acel om a murit de foame. Când insĕ au visitat patul sĕu au găsit la el 50.000 marce tot in bancnote de câte 1000 de marce. Acesta nu-i primul și singurul cas. Mare și puternică poate fi la câte un om sgârcenia și lăcomia de bani.

Un copil ars. In comuna Carlova din Torontal vĕduva Iulia Iacșici tocmai văruia casa sa pe din afară, când deodată bagă de seamă, că din chilia dinapoi iasă fum. Când a intrat in chiliă sĕ vadă pricina fumului a vĕḑut că leagănul in care zăcea băiatul ei de un an, arde incins de flacări. Ajutoriul a fost prea târḑiu; copilul era jumĕtate ars. Se crede că focul s'a iscat din aprinjoarele cu cari s'a jucat nenorocitul copil. Contra mamei s'a făcut arĕtare criminală pentru negrige.

Focuri. In 13 August seara pe la 9 oare a ars in Maierile Timișoarei casa zidariului Mihaiu Bireescu. Incordării pompierilor voluntari din acel suburbiu a succes a localisa focul devenit amenințătoriu prin vĕntul vehement ce sufla. Dauna causată este considerabilă, de și casa a fost asigurată. Se ḑice că focul s'ar fi pus. —

Tot pe acelaș timp a ars pe hotarul comunei **Hodoș** o urieșă șiradă de grâu de a contelui Wimpfen. Dauna s'a constatat a fi 5000 fl. v. a. Se ḑice că focul l'a pus un servitoriu din resbunare pentru că a fost dimis din slujbă. —

Știri telegrafice din 13 August ne spun că orașul **Mișcolț** este in flacări; potolirea focului a fost ingreunată din causa marei lipse de apă. —

In noaptea din 14 August n. a ars noua moară de aburi de lângă **Lipova** a lui Reif dimpreună cu marele magazin de lemne de foc. Dauna causată este foarte mare. Moara a fost asigurată contra focului.

Felurimi.

Un nou tun cu repetiție. Colonelul Gouland, din marina engleză, a inventat un nou tun cu repetiție. Primul exemplar al acestei invențiuni a fost trimis la Londra. Importanța noului tun constă in proiectilele de mare calibru ce poate lansa. — Se pretinde că noul tun va avĕ o eficacitate considerabilă pentru atacarea torpilorilor.

Profanarea numelui „Kossuth“. Ḑiarele maghiare scriu că contele Eszterházy Miklos a botezat un mânz al sĕu cu numele reposatului „sfânt“ de la Turin: Kossuth. Se ințelege, ḑiarele maghiare s'au supĕrat pentru această profanare, dar contele rîde că i-a isbutit un nou — c h i c.

O esposițiune din produsuri ale cadavrului omenesc. La museul zoologic din Washington s'a instalat o esposițiune de astfel de produsuri. Analisa chimică a unui cadavru care cântărește 77 kilograme a dat resultatul următoriu: 18 litri de apă potabilă, espusă intr'o damigeană; 1500 grame albumină sau albuș de ouĕ; o fâșie de gelatină garantată pură și cântărind 5 kilograme; 17,250 grame de untură, intr'o cutie de tinichea; 500 grame carbonat de calce și 4,250 grame fosfat de calce, care s'a obținut prin calcinarea scheletului. Cât despre zăhar, sare și scrobeală, este aproape câte o jumĕtate de kilogram din fie-care din aceste substanțe de consumație ḑilnică in arta culinară.

Apadactul lui Solomon in Ierusalim. Din Constantinopol se raportează că guvernul a dispus repararea apaductului din Ierusalim construit incă pe timpul regelui Solomon. Apa se aduce in orașu din isvoarele de la muntele Aroul. Tunelul va fi 5370 metri lung și va costa preste 80.000 funți sterlingi. Pe timpul lui Cristos acel apaduct a fost incă activ.

Cât costă o pușcătură de tun? Laicul muritoriu știe numai atâta, că rĕsboaiele inghit sumedeniă de bani de pe spatele popoarelor plătitoare de contribuțiune. Horibilitatea speselor se esplică ușor dacă vom so-

---

copil ar fi căpĕtat resplată după merit, mamă-ta ḑice: dacă i-o vení mintea, altcum o face, veḑi cât e de mic, de nici acea nu știe ce face; insĕ sĕrmanii nu cugetă la acea, că toată fapta rea se preface in sânge și acea nici școala, nici viața nu o poate corege.

De cumva ai dus'o prea departe, și de la tatăl tĕu ai căpĕtat'o după merit, o se veḑi ce vifor familiar va fi, și tu sub scutul mamei tale afli adăpost.

Părinții tei de tot aerul rece te feresc; nici raḑe de soare, nici neauă sau ploaie nu au căḑut pe fața ta.

Stomacul tot cu dulcețuri, zăharuri și aluaturi ți-l umplu, numai pentru aceea ești așa galfed.

Uite la copii vecinului, că sunt 5 la numĕr și toți 5 sunt ca rosa la față; dar nici nu trăesc din dulcețuri, aluaturi și zăharuri, ci din mamaligă și pâne neagră, cu lapte și cu carne ii țin părinții. Apoi vara cum se călăresc pe câmp, apoi cu lopta cum se lovesc unul pe altul, de te-ar loví pe tine ai plânge o oară intreagă, pe când ei nici in samă nu o bagă.

Earna mai ales așa se dau pe ghiață, că tot la douĕ sĕptĕmâni le trebue tălpi nouĕ pe incălțăminte; de multa săniare ciorecuții sunt tot petecoși; ear tu dacă te uiți numai pe fereastră la copii care se joacă, voie nu ai ca se te joci cu ei, iar dacă te ceri se meri la ei de geaba o faci, că ți se ḑice că ești morbos, nu e jocu de tine, ca de copii vecinului, te poți ușor recí, și aci ei sunt neinduplecați, pentru că poartă mare grijă de tine . . .

Astfel de gânduri se strecurau in capul invĕțĕtoriului, uitându-se la copil și numai după aceasta a inceput cu prelegerea mai departe.

Copilu insĕ multe nopți fără odichnă a causat părinților și invĕțĕtoriului.

La sfĕrșitul anului a remas intre cei rĕi, și in vîrstă de 18 ani incă tot in a 4 clasă gimnasială au umblat.

Ce s'a ales din el? „Un perde vara“, de și nu a fost copil prost, numai o slăbiciune a avut, că adecă la părinți el a fost „singurul“.

Iulian P u t i c i u.

coti cât costă o singură pușcătură de tun. Pe o naiă de rësboiu de o sută ḑece tone aḑi sunt cele mai ucidetoare scule. O singură pușcătură a unui astfel de tun costă: Patru sute chile prav de pușcă 1140 fl. Ghiulea de nouë mii chile grea 1305 fl. Mëtasa de lipsă la patronă 51 fl. O pușcătură de tun costă dară 2496 fl. chiar și dacă nu nimerește, dară când nimerește este și mai scumpă.

Economiă.

Têrgul de vite din Mediaș. Têrgul de vite din Mediaș (Ardeal) unul din cele mai vestite și mai frecuentate têrguri de vite din ţeara intreagă, in est an a fost mai slab. Marfa s'a vêndut ieftin, căci intre oameni nu erau bani. La têrg s'au adus mai multe mii de dărabe. Juncii de câte 1 și 3 ani s'au cumpërat cu câte 40—100 fl. dărabul. Boii de jug de preste 5 ani au fost părechia cu 300—400 fl. v. a. —

Têrgurile de cai militari. Cele opt têrguri de cai militari se vor ţinê la toamna din est an in următoarea ordine de grupe: Grupa IV: in Kis-Várda in 24 Sept. Nyir-Bátor 26, Nyiregyház 28, Hajdu-Nánás 30 Sept. Hajdu-Szoboslo 2 Oct. Püspök-Ladány 4, Kunhegyes 6, Török-Szt.-Miklos 8, Turkeve 10, Nagy-Szalonta 12, Oradea-mare 14, Careii-mari 16 Octomvre. Grupa V: Nagy-Körös in 10 Sept. Czegléd 12, Szolnok 14, Szarvas 16, Bichiș-Ciaba 18, Arad 20, Sân-Miclăușul-mare 22, Timișoara 24, Jimbolea 26, Glogon in 29 Sept. Mramorak in 1 Oct. Grupa VII: O-Becse in 24 Sept. Zombor 26, Baia 28, Calocea 30 Sept. Kis-Körös 2 Oct. Nagylak 4, Kun-Agota 7, Orosháza 9, Senteș 11, Hódmező-Vásárhely 13, Uj-Verbasz 15 Oct. Grupa VIII: Deșiu in 10 Sept. Gyéres 12, Maros-Vásárhely 14, Zabola 16, Cohalm 18, Sepsi-Szt.-György 20, Brașov 22, Sibiiu 24 Septemvre. —

Căi ferate noue. Construirea căii ferate cu șine ânguste Becicherecul-mare—Jimbolea—Sân-Miclăușul-mare se va incepe in ḑilele procsime și anume de-odată in Becicherec spre Jimbolea, in Jimbolea spre Becicherec și Sân-Miclăuș și in Sân-Miclăuș spre Jimbolea și Zomborul-mic. —

Rescumpërarea coconilor de mëtasă. Din 17—20 Iuniu s'au rescumpërat 312.147 chilograme coconi de mëtasă de clasa primă și 9411 chilogr. de clasa a doua, la olaltă cu 321.559 floreni 10 cr. Deci pentru un chilogram coconi de mëtasă s'au dat 97 cruceri preţ mijlociu. —

Contra inghiegărei laptelui. Pe timp rëcoros laptele se poate ţinea cu inlesnire și nu se inchiagă de cât fiind ugerul bolnav sau murdare vasele, in care se păstrează. Acum insë, in toiul căldurilor, el se inchiagă chiar după 6—7 oare, mai ales dacă vacile au petrecut in arșiţa soarelui la pășuna sau in grajduri inferbêntate.

Inchiegarea pripită se poate intimpina așa că adăpăm vacile, dimineaţa și sara cu apă rece, in care se toarnă câte $2^1/_2$ decag. de oţet sau $1—1^1/_2$ decag. de vitriol (acid sulfuric) sau 2—3 grame „salitră de natron". Dintre celelalte mijloace amintim: ţinerea laptelui la rëcoare și in vase cât mai curate sau amestecarea cu prav de „sodă", socotind 4 grame pentru 6 litre de lapte. —

Recoalta de hemeiu. Din 5 August incoace planta hemeiului a făcut din nou progrese imbucurătoare. Acum se poate spune cu toată positivitatea, că recolta de hemeiu a anului curent 1894 cuantitativ nu va fi mai mică ca cea din 1893. Timpul este favoritoriu și dacă florile ivite mai târḑiu incă se vor desvolta deplin, apoi vom avê in est an și in privinţa cualităţii marfa egală ca in anul trecut. Hemeiu stricat ca in anul trecut va fi in est an puţin.

Dacă timpul va remânê favoritoriu, uscat, resultatul va fi perfect pre cum n'a fost de mai mulţi ani, căci planta este aḑi deplin curată și sănëtoasă. Culesul hemeiului se va incepe in sëptëmâna viitoare. Magazinele de hemeiu din 1893 s'au golit mult și puţinul rest incă va fi desfăcut in timpul cel mai scurt, inainte de ce noul hemeiu va fi transportabil. —

Jirul de fag otrăvitor pentru animale. „Journal de Montmedy" scrie că un individ dând la doi cai ai sëi o hrană compusă din resturi de paie de grâu și de ovës și patru cinci livre de turte de jir, bine măcinate și reduse in pulbere, o oară mai târḑiu acești cai au fost apucaţi de un tremurat violent și, in timp de cinci oare, aceste nenorocite dobitoace au espirat ca trăsnite, literalmente turbate. Acest individ cerênd informaţii, dacă turtele de jir constitue o otravă pentru cai și boi, i s'a rëspuns că in adevër acest aliment este otrăvitor, producênd ca simptome: colici violente, spasme, tetanos intestinal, paralisie, căḑături și moarte pentru asfixiere in câte-va oare. Aceasta provine din causa unei otrăvi narcoticea flată in fructele de fag. Animalul cel mai sensibil este calul, la care trei livre de turtă sunt suficiente spre a determina otrăvirea mortală; la celelalte specii domestice otrăvirile sunt rari. E probabil că pentru a determina accidente mortale la boi, berbeci, porci, ar trebuí o cantitate proporţională mult mai mare. In tot casul, acest aliment nu e totdeuna fără pericol. —

Higienă.

Cultura përului. Un për frumos este o adevëtată podoabă a capului omenesc și la toate naţiunile culte ca și neculte, mai ales la femei përul ca un atribut natural al frumseţei din vechime s'a bucurat de specială cultură și atenţiune.

De comun la noi përul plin, bogat trece de frumos și ne nisuim a avê un astfel de për sau a-l conserva dacă-l poședem. Un për bogat și voluptuos al femeii este pretotindenea preţuit, a une-ori provoacă admiraţiune insufleţită.

Pre cât de diferite pre atât și de multifarie sunt formele inbolnăvirii përului și și mai deosebite și multifarie sunt medicamentele sau lucrurile, ce se intrebuinţează sau se recomândă spre prevenirea sau delăturarea acelor boale.

Boalele de për constau din inbolnăvirea përului insuși sau a temeiului përului. Formele principale in cari se ivesc mai des eventualele boale de për sunt anume următoarele:

1. Prea multă formare de mătreaţă.
2. Escessele cronice ale pelei capului crescută cu për.
3. Moliile de për și
4. prin urmare rărirea, ba chiar și căderea totală a përului până rëmâne pleș capul.

Prin ivirea din greu a formaţiunii mătreţei, prin mâncătura pelei capului timpurară, provocată prin escessul sângelui sau prin moliile de për nevizibile cu ochiul liber, cei mai puţini oameni se ţin indemnaţi a căuta ajutoriu și remediu. Ci numai dacă in decursul boalei se ivesce un alt simptom neliniștitoriu, anume căderea përului și, prin urmare, pleșuvia, oamenii se cugetă serios la inlăturarea rëului de comun deja prea tare inaintat.

Insë chiar și in stadiul cel mai inaintat al acestui proces nu este târḑiu a procede la o regulară producţiune a përului și incă intr'un mod perfect ce nu mai lasă nimic de dorit, dacă se aplică mijloace corespunḑëtoare. Până când se pot produce finele firuţe de për lânoase, până atunci se poate spera o intrămare a creșterii përului și o re'ntoarcere la starea normală. Numai după ce in urmarea prea indelungatului proces papilla përului atropice a degnerat, numai atunci ea nu mai este potrivită a produce din nou për; atunci pleșuvia este ţinătoare și nici cele mai cu sgomot și des recomandatele mijloace nu mai sunt in stare a vrăjí creștere voluptoasă de për pre astfel de locuri deșertate.

Acţiunea principală trebue së fie indreptată mai cu seamă spre combaterea formaţiunii mătreţii, a esemei (sau escessului) și a moliilor de për. Prin vindecarea acestor boale — fără ea nici când — së poate in parte sau deplin vindeca căderea përului.

La tractarea astorfel de boale chronice inainte de toate este de lipsă de consecinţă și răbdare. Cel ce schimbă mijloacele, de sigur nu va ajunge așa curênd la ţintă, ca acela, care aplică cu paciinţă și persistinţă mijlocul sau leacul indicat in casul acesta.

Ghicituri.

7) Câmpul alb, oile negre, cine le paște, le cunoaște? (Scrisoarea.)

8) Am un câne gulerat, care urlă preste sat? (Clopotul.)

9) Am un frate, cu peria 'n spate. (Ariciul).

10) Cât de aci pân la apus, tot căldări cu fundu 'n sus? (Mușinoaiele).

11) Ce-i la trup ca pepenele, și la cap ca pieptinele, cocoșu omule, pricepe gâcitoriule?! (Cocoșu).

12) Patru âmblă și ear stau, patru vamă dau? (Vaca).

13) Pre la noi pre sub păriete, tot găini bojete?! (Stelele).

14) Unde șade iepurile mai ţapân? (In frigare).

15) Cine are dinţi și nu poate mânca?- (Firezul).

Glume.

Inţelepciune solomonică. Moriţ: „Rabileben, dta ești un om prea inţelept spune-mi care-i mai fericit, cel ce are un milion de taleri ori cel ce are 7 fete?"

Rabi (după o scurtă gândire) „cel ce are 7 fete!"

Moriţ: „Cum așa?"

Rabi: „Așa bine, că cel ce are un milion de taleri, ar dori se mai aibă unul, ear cel ce are 7 fete, nu-și mai dorește nici una!" — i.

Posta redacţiunii.

Dlui D. in Ciacova: Am primit, e bună și folositoare, insë pentru numërul acesta prea târḑiu, nu-i târḑiu nici in numërul următoriu. Salutare.

Têrgul de producte.

In piaţele din ţêrile esterne comerciul este mai vivace, preţurile sunt staţionare.

In piaţa din B p e s t a comunicaţiunea şi comerciul e aproape ca in sĕptĕmâna trecută. Speciele de grâne principale se căutau. Ele variază in preţuri.

G r â u curat s'a adus puţin la têrg, nici era prea căutat. In sĕptĕmâna aceasta morile au favorisat puţin grâul de provenienţă indigenă, grâul străin nu prea era. Circulaţiunea sĕptĕmânei sĕ urcă la 150,000 măj metrice.

O v e s u l. A fost mai puţin căutat. S'au vêndut vr'o 7 mii de măji metrice şi se plătea, amĕsurat cualităţii, cu 5 fl. 90 cr. — 5 fl. 96 cr. per m. m.

C u c u r u z u l, s'a susţinut in preţ, in fine s'au vêndut cu 4 fl 95 cr.—5 fl 28 cr. Cucuruzul nou in Steinbruch lângă Bpesta se cumperă dacă este uscat cu 4 fl 99—5 fl 68 cruceri.

G r â u l este fluctucant. Preţurile variau cu 6 fl 50—6 fl 91 cr.

S ĕ c a r a incă sau căutat, cumpĕrătorii erau puţin reservaţi; din afară n'au sosit multe comande. Cu totul a fost o circulaţiune de 6000 măji metrice, iară preţul se stăbili in fine cu 5 fl. 18 cr. — 5 fl. 20 cr.

S ĕ c a r a de primăvară se da cu 4 fl. 60 cr. — 4 fl, 70 cr. in fine insĕ remase cu 4 fl. 72 cr. — 4 fl. 80 cr.

O r z u l de nutreţ şi de fabrici a remas staţionar cel ungar cu 5 fl. 20 cr. — 5 fl. 50 cr. cel din esterne nu era mai scump şi se lua in fine cu — 5 fl. 80 cr. cu vamă cu tot.

P ă s t ă i o a s e. Nu se prea căutau din afară; preţurile erau: P ă s u l a puţin căutată măre albă 5 fl. 50 cr. rotundă 6 fl. 25 cr. sură 5 fl. 25 cr. pistriţă 4 fl. 50 cr. pitică 7 fl. cr. M a z e r e 8 fl. 25 cr. — 9 fl. 25 ungară despoiată 16 fl. 10 cr. L i n t e, slab căutată, soiul mai slab 9 fl. mai bun şi despoiat, amĕsurat soiului şi mărimei până la 20 fl. M a c sur 28 fl. vênĕt 32 fl. C h i m i n, din ţară nu este, cel ollandez 38 fl. (Toate se pricepe, per 100 kilogramuri).

S ĕ m ê n ţ u r i. Sĕmênţă de trifoiu 70—72 fl. de luţernă 64—68 fl. măzĕriche 8 fl. 25 cr.— 8 fl. 75 cr. mohor 8 fl. 00 cr. — 8 fl. 50 (tot per 100 Kilogr.), de I i n 11 fl. 00 cr. — 12 fl. 50 cr.

G o g o a ş e 10 fl 50— 12 fl 75.

V i c t u a l i i. Preţurile preste tot scad incă la cei mai mulţi articoli. Gâsce 3—4 fl. Găine 80 cr. — 90 cr. — 1 fl. 20 cr. Coponi 1 fl. 80 cr. şi 2 fl. 60 cr. Ciurcan 3 fl. 50 cr. = 5 fl. — cr. Reţe 1 fl. — cr. -- 1 fl. 30 cr. Pui 1 fl. 20 cr. — 1 fl. 50 cr. per păreche en gros.

O a u ĕ, 50 până 52 dărabe 1 fl.

C a r t o f i (crumpiri, baraboi, mere de pămênt) au cădut cu 60 cr. la maja metrică: s'au vêndut galbini cu 2 fl. 00 cr. rosa nuoi 1 fl 60 cr. ca covrigii 2 fl 50 de fabrică 1 fl. 00 cr.

P r u n e sêrbeşti 8 fl. 30— 19 fl 20 cr. bosniace 9 fl. 37 cr. — 22 fl. 30 cr. — Lictar, 12 fl. 94 cr. — 14 fl. 50 cr. — M i e r e a destilată cu 33 fl. — C e a r a, notează 153 fl.

C e a p a in cuantităţi mari a remas cu a 4 fl. 80 — A i u l 37 fl (per 100 Kilogr.)

L â n a. Têrgul a fost bine cercetat, comunicaţiunea mai viuă ca in sĕptĕmână trecută. Lână de vară brută 91 fl. vênĕtă mai slabă 89 fl. mai bună 114 fl. defectuoasă 75 fl.

C a r n e a d e v i ţ e l. Têrgul bun. Tendenţa tare. Viţei vii 36 cr — 42 cr. tăiaţi 38 cr. — 52 cr. per Kilog. nesocotită darea de consum. — Mieii se ţin 5 fl 48 cr. — 7 fl 40 cr. părechia.

P o r c i i 44—52 cr. de chilă.

U n s o a r e d e p o r c 52 fl. 50 cr. Clisă (slanină, lard) 44 fl. — 48 fl 56 cr. amĕsurat cualităţii.

P i e i b r u t e. In sĕptĕmâna trecută s'au vêndut mai cu seamă piei de oaie, anume 6000 dărabe sêrbeşti cu 97 fl. — 2000 ardeleneşti cu 64 fl. şi 2600 macedonene cu 105 fl. per 100 kilograme.

Tariful zonelor

pentru căile ferate de stat reg. ung.

Valid din 1 August 1891

ntre Timişoara si urmatórele staţiuni.

Preţurile comunicaţiunii-vecine:

Pentru trenurile Personal = Omnibus sĕu mestecate

Zona	I clasa	II clasa	III clasa
1	—.30 cr.	—.15 cr.	—.10 cr.
2	—.40 cr.	—.22 cr.	—.15 cr.

Staţiunile comunicaţiunii-vecine

	Zona		Zona
Beregseu	2	Szakálháza	1
Merczyfalva	2	Siag	1
Recasiu	2	Sant-András	1
Remetea	1	Jebel	2

Tariful de zone general

	Trenuri pers. omnib. sĕu mest.			Trenuri accelerate		
Zona	I clasa	II clasa	III clasa	I clasa	II clasa	III clasa
1	50	40	25	60	50	30
2	1.00	80	50	1.20	1.00	60
3	1.50	1.20	75	1.80	1.50	90
4	2.00	1.60	1.00	2.40	2.00	1.20
5	2.50	2.00	1.25	3.00	2.50	1.50
6	3.00	2,40	1.50	3.60	3.00	1.80
7	3.50	2.80	1.75	4.20	3.50	2.10
8	4.00	3.20	2.00	4.80	4.00	2.40
9	4.50	3.60	2.25	5.40	4.50	2.70
10	5.00	4.00	2.50	6.00	5.00	3.00
11	5.50	4.40	2.75	6.60	5.20	3.30
12	6.00	4.80	3.00	7.20	6.00	3.60
13	7.00	5.30	3.50	8.40	6.50	4.20
14	8 00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80

Consemnarea statiunilor

si a numerilor zonelor de cari se ţin acele staţiuni in comunicaţiunea cu T i m i ş i ó r a:

	Zona		Zona		Zona
Abony	13	Kis-Kőrős	13	Puszta-Tenyő	12
Alcsi	13	K. K. Dorozsma	8	Radna-Lippa	6
Algyő	8	Kistelek	9	Rakasdia	8
Anina	11	Kis-Szálás	12	Rácz-Szt-Péter	8
Arad	4	Kigyos	6	Remetea	1
Baja	13	Konop	7	Rekás	1
Bajmok	12	Cornea	9	Rom.-Bocşan	5
Bács Almás	12	Cőrpa	7	Rőszke	8
Baziasiu	8	Kőtegyán	10	Sarkad	10
Beregseu	1	Krassova	10	Siag	1
Berzava	8	Kruşovacz	10	Sámson	10
Bichisiu	9	Curticiu	5	Sárafalva	7
Békesfőldvár	8	K. Kun-Szálás	12	Soborsin	9
Bel.-Chiseteu	3	Kutvőlgy	10	Szabadka	10
Birda	3	Lesz	12	Sofronya	4
Bikity-Borsod	12	Lizzava	10	Szajol	13
Branyitzka	12	Lőkősháza	6	Szakálháza	1
Ciaba	8	Logosiu	3	Salonta	11
Csantavér	11	Maidan	9	Szarvas	12
Cs. Keresztur	13	Maros-Ilia	12	Szatymaz	8
Cseffa	12	Mehadia	11	Szeged	7
Csikeria	11	Merczyfalva	1	Szent-Audrás	1
Ciongrad	12	Mezőberény	9	Szent-Hubert	3
Csorvás	9	Mező-Keresztes	13	Szolnok	13
Detta	2	Mező-Tur	11	Szőregh	7
Deva	13	Militics	13	Stam. Moravicza	3
Fegyvernek	13	Mokrin	11	Tavankut	11
Biseric'a-alba	7	Moritzfőld-Soşdia	4	T.-Szlatina	8
Félegyháza	11	Nagy-Kikinda	4	Teregova	9
F.-Vásárhely	31	Nagy-Kőrős	13	Topolya	19
Gataia	3	Nagy-Szt-Miklos	7	Topletz	12
Gavoşdia	5	Nagy-Várad	13	Topolovetz	2
Gerendás	8	Német-Bocsán	5	Totvárad	6
Gertenyes	4	Német-Ság	2	T.-Szt.-Miklos	11
Gurasada	12	Nyársapót	13	Uj-Arad	2
Glogovatiu	4	Oravitia	9	Vadkert-Tuzlar	13
Gyertyámos	1	Orczyfalva	1	Valkány	7
Gyoma	10	Orosháza	10	Valizzora	5
Gyorok	5	Oroszlámos	6	Varjas	1
Gyula	9	Orsiova	12	Váradpüspőki	4
Halas	12	O.-Bessenyő	6	Várad Velentie	13
H. Feketehegy	13	Őrményes	8	Verbász-Kula	13
Baile Erculane	11	Osi	12	Verciorova	13
Horgos	9	Palics	10	Versecz	12
H.-M.-Vásárhely	9	Paulis	6	Vinga	3
Jablonicza	10	Perjámos	8	Vojtek	9
Iassenova	6	Piski	13	Zsaguzseu	5
Iám	7	Podporány	5	Zám	12
Caransebes	6	Porta Orientalis	9	Zombor	12
Cavaran Sacul	5	Puszta Bánréve	12	Zsebely	3
Kecskemét	12	Puszta-Páka	12	Zsidovin	5
Kelebia	11	Puszta-Peteri	10	Zsombolya	3
Kétegyháza	6	Puszta-Poo	12		

Toate celelalte staţiuni se ţin de zon'a 14.

Preţurile bucatelor din piaţa Timişoarei.

De la 24 August 1894.

După notările societăţii „Lloyd“ din Timişoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chilog. per 100 chilog. 5.70—5.75
„ „ „ 79 „ „ 100 „ 5.85—5.90
Sĕcară „ „ „ „ „ 100 „ 4.75—4.80
Orz „ „ „ „ „ 100 „ 5.20—5.25
Ovĕs, venturat per 100 chilogr. . . . . . . 5.15—5.20
Cucuruz, nou „ 100 „ . . . . 5.55—5.60
Rapiţă, „ 100 „ . . . . 9.40—9.50

Bursa de bucate din Budapesta.

De la 23 August 1894.

Grâu de primavară . . . . fl. 6.91 —
„ „ toamnă . . . . fl. 6.51 —
Ovĕs de toamnă . . . . fl. 5.98 —
„ de primavară . . . . fl. 5.99 —
Cucuruz per Mai—Iuni . . . . fl. 5.51 —
„ „ Iul.—Aug. . . . . fl. 5.69 —
Rapiţă . . . . fl. 9.40 —

Bursa de Budapesta din 22 August 1894.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . . . . . 4% 118.60
„ „ „ „ 10.000 . . . . 4% —.—
„ „ „ „ pr. 31 Mart. 118.30
„ „ coroane ung. 4% 95.40
„ „ „ „ pr. 20 Mart. 4% 95.10
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . . 5% 124.—
„ „ „ de stat, 1889, aur., ... $4^1/_2$ 127.50
„ „ „ „ „ „ arg. . . . . $4^1/_2$ 103.—
Obl. cu premii ung., 100. . . . . 153.50
„ „ „ „ 50, ... 153.50
Obl. de desdaun. regal., am., ung., . . . $4^1/_2$% 101.—
„ „ „ „ croate . . . . . $4^1/_2$% 102.—
Bonuri rur. ung. . . . . 4% 96.—
„ „ croate . . . . 4% 99.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin) 4% 145.50
„ hipot. croate, 100., ... 5% —.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni, 100, ... —.—
Datoria de stat com.. hărtia, Mai-Nov. . . . $4^2/_{10}$ 98.50
„ „ „ „ „ Febr.-Aug. . . $4^2/_{10}$% 98.50
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . . $4^2/_{10}$% 98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Oct. . . . $4^2/_{10}$% 98.50
Renta de aur austr. 4% 119.75
Datoria de stat austr. 1854. 250, ... 4% 150.—
„ „ „ „ 1860, 500 . . . . . . 5% 147.—
„ „ „ „ 1860, 100 . . . . . . 5% 159.50
„ „ „ „ 1864, 100 . . . . 198.—
„ „ „ „ 1864, 50 . . . . 198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890 . . . . $4^1/_2$% 101.50
Obl. c. fr. bulg. . . . . 6% 119.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr. . . . . 3% 38.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) . . 3% 39.—
„ soc. p. reg. Temeş-Bega . . . . 5% 105.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ. 5% 102.50
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani . . . . . 100.—
„ „ „ „ „ 5% . . . . 101.—
„ „ „ „ „ $5^1/_2$% . . . . 101.—
„ de credit ardeleană 5% . . . . 100.—
„ „ „ „ $4^1/_{10}$% 40 ani . . . . 99.—
„ „ „ „ $4^1/_{10}$% 50 ani 98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5% 102.50
„ „ „ „ „ $5^1/_2$% . . . . —.—
„ „ „ „ „ 6% . . . . —.—
„ „ „ „ „ $4^1/_2$% 100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani . . . . —.—
„ „ „ 106 5% 40 ani . . . . . —.—
„ „ „ „ III. emis. 5% 102.50
„ „ „ „ IV. emis. $4^1/_2$% 100.50
„ I. de credit din Timişoara 5% . . . . . . 102.—
„ I. „ „ „ „ $4^1/_2$% 99.50
Imprumut. bancii ung. hipotec. 4% . . . . 128.—

Monede.

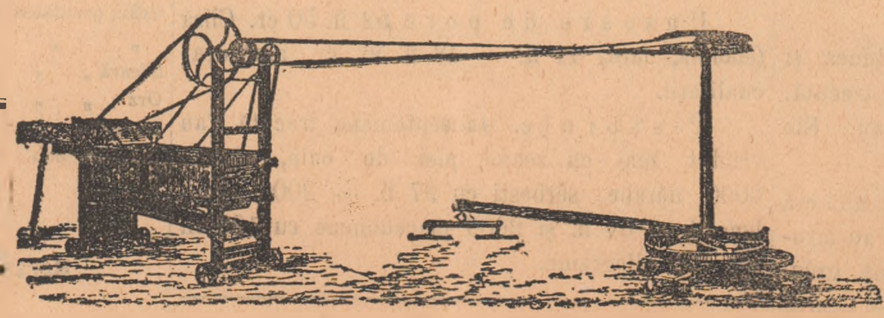
Galbenul ces. şi reg. tesc. 5.90
„ „ „ „ verig. 5.94
„ austr.-ung. de 8 fl. 9.96
„ de 20 franci 9.92
20 marce 12.28
Lira de aur turcească . . . . —.—
Argintul austr. şi ung. 11.29
100 marce germ. in papir 61.37
„ „ „ de bancă pr. 31 Maiu 61.37

Sorţuri private.

Imprumutul oraş. Viena din 1874, 100 . . . . . 178.50
Sorţuri din Buda 40 . . . . 63.—
„ „ „ st. austr. . . . . 65.—
Sorţuri reun. „Io-sziv“ 2 . . . . 3.30
„ „ „ austr. 3,60
„ crucea roşie 5 . . . . 12 50
„ „ „ austr. 13.50
Obligaţiunile basilicei 5 . . . . —.—
„ „ bpestan 10.75
„ „ austr. . . . . 11.—
„ crucea roşie italien. 25 lire 12.50
„ „ „ „ austr. 13.50
Instit. de cred. austr. 100 . . . . 200.—
Crucea roşie austr. 10 . . . . 19.50
Sorţi Pálffy 40 . . . . 58.50

Lista preţurilor franco.

Garanţa
cea mai deplină.

Lista preţurilor franco.

Garanţa
cea mai deplină.

E. GRÜNBAUM, Timisioara

suburbiul Iosefin, strada Hunyadi, vis-à-vis de casa comunala

are onoare a recomânda, garantând pentru constructiunea cea mai bună şi pentru lucrarea cea mai perfectă, onor. public agronom firma sa care vinde

Locomobile si masine de vapor de imblatit

din probatele fabrice ale domnilor

Clayton & Schuttleworth, pre cum si de la Marschall Sons & Comp.

cu preţurile originale.

Mai departe recomândă bogatul sĕu deposit de

masine de trierat si masine cu cuie de imblatit

numai fabricate **originale** (imitaţiuni mici) de **Clayton & Schuttleworth, Hofherr & Schranz, Epple, Maiffarth, Krompach etc.**
sub deplină garanţă, cu preţurile cele mai ieftine şi cu modalităţile de plătire cele mai comode.

Aici se mai pot procura prompt şi ieftin

părţi d'ale maşinelor in reservă,

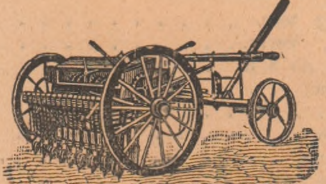
roate de locomobile, udătoare, curele, faurie de câmp, foi de faur, oleu de maşine, ţevi de căzan etc.

Afară de aceea se mai găsesc toate celelalte articole de seson, pre cum:

maşine de cosit, greble de fên, trieretoare, mori curăţitoare,

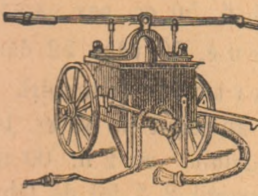
apoi:

unelte pentru cultura pămêntului, maşine de sĕmênat in deposít.

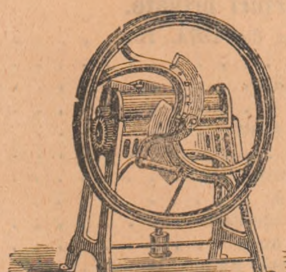

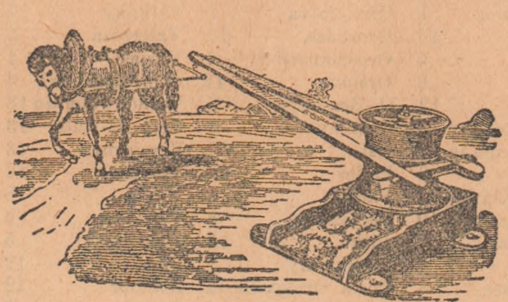
Are atelier bine renduit pentru reparaturi.

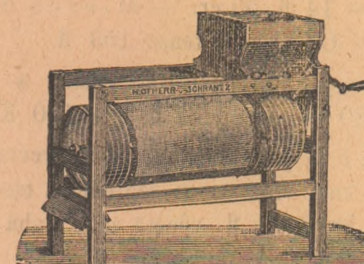
Lucru solid şi ieftin.

5—8

S'a tipărit in „Institutul tipografic, societate pe acţiuni" in Timişoara.